

4. Добрик Л. О., Запорожець Г. В. Фінансова безпека банку як основа його стійкості. *Ефективна економіка*. 2014. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3116>.
5. Kovalenko, V., Slatvinska, M., Varnalii, Z., Sheludko, S., Valihura, T. (2022). The shadow economy's phenomenon and its impact on the development of corporate business and households in Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, Vol. 5, № 45, P. 328–337. DOI: 10.55643/fcaptr.3.44.2022.3763.

УДК 336.71

*Дмитревич Д. М., магістр
Русіна Ю. О., к.е.н., доцент*

Київський національний університет технологій та дизайну

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВІЙСЬКОВОГО ВТОРГНЕННЯ

Ефективна інвестиційна діяльність комерційних банків в розвинених економіках є основою механізмів поєднання довгострокового кредитування та фондового фінансування, що позитивно впливає на зростання обсягів інвестиційних ресурсів для забезпечення активного розвитку національних економік [1].

На 2022 рік в Україні були очікування щодо економічного зростання та відновлення у зв'язку із спадом пандемії Covid, але повномасштабне російське вторгнення зруйнувало ці тенденції та стало причиною масштабної економічної кризи. Все це не сприяло залученню інвестиційних ресурсів в економіку та, відповідно, спричиняє нові виклики для інвесторів.

Інвестиційну діяльність комерційних банків розглядаємо в більшості випадків як вкладення коштів в цінні папери на тривалий строк, в основному, в державні облигації. За 2022 рік вкладення банків в ОВДП дещо знизилися, натомість переважно нарощувалися обсяги депозитних сертифікатів НБУ та коштів на рахунках інших банків. Разом з тим, на початок 2023 року спостерігається зростання попиту на державні цінні папери [2].

Зазначимо, що банки можуть виступати не лише в якості інвестора, а й як функціональний учасник інвестиційного процесу. Співпраця банків як фінансових посередників з інвесторами щодо мобілізації фінансових ресурсів, накопичень і заощаджень населення відбувається з метою спрямування їх на фінансові ринки. Крім того, банківськими інвестиційними операціями вважається рух коштів клієнтів-інвесторів, що мають інвестиційне призначення.

Визначимо основні види банківських інвестицій [3]:

- формування інвестиційного портфелю банку;
- участь у формуванні або кредитуванні інноваційно-інвестиційних проєктів;
- інвестиції у розвиток іншого підприємства;
- інвестиції у власні активи.

Мета інвестиційної діяльності комерційного банку визначає тип інвестиційної політики. Розглянемо основні типи інвестиційної політики [4]:

1) Консервативна політика передбачає переважно вкладення у державні цінні папери, мінімізацію ризиків, надійність та ліквідність цінних паперів, інвестиційний портфель стабільний.

2) Поміркована політика передбачає наступне: переважно вкладення у спекулятивні цінні папери, середній рівень ризику, достатня надійність та ліквідність цінних паперів, інвестиційний портфель незначно зростає.

3) Агресивна політика передбачає вкладення у цінні папери венчурних компаній, високі ризики, висока прибутковість поряд із низькою ліквідністю. Портфель постійно зростає.

В умовах повномасштабної війни можна визначити, що актуальним для українських банків залишається перший тип інвестиційної політики, як найбільш адекватний.

Необхідним також буде наголосити, що за 2022 рік фактично в усіх групах банків відбулося зниження чистого корпоративного гривневого кредитного портфелю. Основною причиною стало дорезервування. Попит на позики залишається не високим. Основним напрямом гривневого корпоративного кредитування залишається державна програма підтримки «Доступні кредити 5-7-9%». Проте темпи кредитування в межах програми також скоротилася [2].

В Україні на 1 лютого 2023 року функціонують 67 банків, з них 30 з іноземним капіталом. За звітом НБУ за 2022 рік більшість банків зберегли високу операційну ефективність. 2022 рік був для банків роком подолання операційних викликів. Банківський сектор успішно пройшов цей період та адаптувався до нових умов функціонування. Так, наприкінці 2022 року ліквідність банківської системи перевищувала в 6 разів нормативні значення, а основний та регулятивний капітали в 2 рази [5].

В подальшій перспективі вітчизняним банкам необхідно сконцентруватися на відновленні програм кредитування та підтримці своїх бізнес-моделей в умовах довготривалої війни, а також віддавати перевагу консервативній політиці в інвестиційній діяльності.

Література

1. Черкасова О. В. Банківська інвестиційна діяльність на вітчизняному фондовому ринку. *Підприємництво і торгівля*. 2019. Вип. 24. С. 51–58.
2. Огляд банківського сектору. Лютий 2023 рік. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2023-2.pdf?v=4.
3. Нагорна О. В., Василюшен Ю. В. Інвестиційна діяльність як особлива сфера банківської діяльності. *Ефективна економіка*. 2013. № 7. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2189>.
4. Гришук А. М., Шарко А. Р. Теоретичні основи інвестиційної діяльності банків. *Науковий вісник НЛТУ*. 2013. № 10. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2013/23_10/190_Gry.pdf.
5. Данилишин Б. Підсумки 2022 року та завдання на 2023 рік. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/28/695523/>

УДК 336.7 (477)

Черняй А. О., студентка

Батрак О. В., к.е.н.

Київський національний університет технологій та дизайну

РИЗИКИ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ КРАЇНИ

За економічною категорією ризик визначається як імовірність виникнення непередбачуваних витрат (зменшення прибутку або повна його втрата, непередбачувані витрати, втрачання частини доходів або всього власного капіталу, неповне отримання доходів, які були заплановані спочатку) в фінансовій діяльності. Ці ризики пов'язані зі змінами в економіці та на фінансовому ринку. До ризику країни слід віднести сукупність політичних, економічних та трансфертних ризиків і пов'язаний з дійсними та очікуваними політичними й економічними умовами в країні і впливом цих умов на здатність уряду країни, окремих корпорацій та фізичних осіб виконувати зобов'язання по зовнішньому боргу.

Прораховування ризику фінансового сектора відноситься до обов'язкових елементів, що забезпечують ефективне державне регулювання цього сектора. Для того